

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografeii”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „La loterie”.

„Direcția nouă”.

— Articoli veniți din afară. —

II.

Înființarea partidului activist ar fi deci proclamată. Sub steagul acestui partid se pot de azi înainte aduna toți aceia, al căror suflet de dorul unui mandat este chinuit — de oare-ce condițiunile sînt ușoare: să fii activist!

Program?

Activitate parlamentară! Să intrăm în dietă! Să ne punem candidatura! (Par'că alegerile ar fi esorise deja!) Să strigăm, oă sîntem Români! Să asigurăm condițiunile de viață românească pentru poporul român de sub coroana sf. Stefan — cum destul de clar ne spune dl Vasile Goldiș.

Să nu creadă cineva, că cele de mai sus le spunem, cu intențiunea de-a satiriza unele intențiuni serioase și de bună credință. Dacă unii dintre „activiști” — și sînt mulți de aceștia — consideră pasivitatea egală cu programul dela 1881, de ce nu ar pute considera activitatea parlamentară tot ca un fel de program politic? Căci — după cum am spus — foarte mulți dintre aceia, cari strigă „activitate”, nu știu, că în programul dela 1881 nici vorbă nu e de pasivitate, că pasivitatea pentru Ardeal a fost decretată cu mult mai înainte de 1881, ear' pentru părțile ungurene cu ani mai târziu, ca tactică, și nu de flori de cuc, ci sub presiunea împrejurărilor. Aceasta nu o referim la d-nii Vlad și Goldiș, ci în genere la unii dintre activiști.

Acum, acceptând „realității” activității parlamentare, drept program, foarte ușor se vor pute încheia. Nici n'ar fi de lipsă să creze un partid nou. Mai ușor ar fi să se alăture la activiștii de până acum. Doar Niculiță din Voia încă spune, că el binele Românilor îl vrea. Pahomie Avramescu, T. Făstie, G. Serb, Sombati și ceilalți încă ne spun, că interesele poporului român le urmăresc. Acest din urmă a cântat și în strănă, spre a dovedi, că una simte cu Românul. E drept, că aceștia stau pe baza programului guvernamental, pe când activiștii noștri „realități” încă nu dispun de un program bine precizat. Într-una convin toți activiștii vechi și noi, au părăsit programul dela 1881.

Aceste nu sînt „bărfașuri” la adresa celor cari voiesc acțiune. Noi cum se apreciam convingerile fiecăruia, dar' nu voim, ca întreaga chestiunea națională română să devină un chaos. Nu voim să ajungem acolo, încât fiecare Cuppa Victor și Bocu Sever să se simtă în-

dreptăți a apela la voturile românești, numai pentru că e Român. Nu voim să se împlinească cele scrise de dl Goldiș, că „vre-o 70-80 de candidați români” să formeze reprezentanța noastră națională politică. De eventualitatea aceasta trebuie să ne ferim. Națiunea română nu mai prin filii sei cei mai distinși poate fi reprezentată. Scoaterea la suprafață a 70-80 candidați dintre cei mai demni bărbați români numai atunci este posibilă de închipuit, dacă există disciplină și solidaritate, dacă cu toții stînd pe baza aceluiași program, în mod solidă, disciplinați vom intra în luptele electorale, dacă în mâinile unui comitet central se va concentra conducerea campaniei electorale.

Așa trebuie să fie pusă chestiunea. Discuția, după părerea mea, ar trebui să se învîrtească în jurul următoarelor chestiuni: Cum, în ce chip să ne reorganizăm, ca pe baza programului existent, să putem decide, oare să rămănem și pe mai departe pasiviști, ori să decretăm activitatea parlamentară?

Așfel concepută însă noua direcție, după-cum a fost discutată până-acum în „Libertatea” și „Trib. Pop.”, partidul activist poate servi de un refugiu sigur și comod pentru toți aventurierii, cari în lipsă de altă ocupațiune serioasă și cinstită, într-o bună dimineață s'ar decide să-și pună candidatura în vre-un cerc electoral românesc.

Găndindu-s'au „șefii” curentului activist la chaosul, ce s'ar produce în cazul acesta? Nu-mi vine a crede. Dl Vlad constată, că „astăzi neorientarea este ca nealțădată” și în loc să încearcă a delătura, a clarifica această neorientare, face o incurcătură și mai fenomenală — presupunând, bine înțeles, că vorbește în numele fondatorilor „Libertății”, deci ca reprezentant al unei grupări.

Vedem, că drumul, pe care au apucat „activiștii” realități, este greșit.

Ca apariție politico-psihologică, dorința de a intra în parlament trebuia să-și încerce validitatea în cadrele partidului. Între aceste cadre trebuia să urmărească activiștii captivarea convingerilor, să născă o „a-și” crea majoritatea și în urmă, la caz de neșucces, sau să se supună majorității sau să părăsească partidul. Aceasta este un principiu elementar în politică.

Procedura aceasta ar fi clară și serioasă.

A purcede însă cum se încearcă d-nii Vlad și Goldiș, însemnează a încerca spiritele, a mări zăpăceala, a potența confuziunea.

De Aradani ne mirăm și nu pres. „Amicii” dela „Trib. Pop.” de mult joacă

salamandra politică. Despre acești oameni e greu să știi precis, oare să considere de membri ai partidului național, ori nu? Stau pe baza programului dela 1881, ori nu? Sînt pasiviști ori activiști? Pentru-că nici-o dată n'au fost categorici. Au vorbit tot în doi peri. Ruseu Șirianu în mai multe rînduri a decretat... activitate, Goldiș asemenea, totdeauna însă „și-au lăsat și câte o ușiță de scăpare. Afară de aceea Aradani sînt mult prea ocupați de „activități” pentru acaparea deiece-și vacante, de rivă pentru căpătusele personale, decât să poată judeca reze și obiectiv, fără patimă, ce e de făcut pentru interesele generale ale poporului român.

Ce privește însă gruparea dela „Libertatea”, lucrul e mai clar. Fondatorii libertății sînt activiști declarați. La ei este altă confuzie. Nu credem, ca tinerii activiști să fie împăcați cu părăsirea programului dela 1881, cu înființarea unui partid nou sub presiunea dlui Vlad. Am vră să auzim în privința aceasta și păreri ale altora.

Sibiu, 23 Ian. n. 19 3.

Eară procese de presă! Șeill vrea să dovedească cu tot de-adsul, că e mai porav și decât Bănsffy, când e vorba de urmărirea presei naționalității. Pe lângă procesele anunțate în nrul trecut, Slovaci vor mai avea unul. Sînt acușări pentru „agitatie” contra unei naționalități. Dr. I. Marcovici, adv. Dr. R. Marcovici, medic și protopopul Ciului.

Pe 6 Faur e citat înaintea curții cu jurați din Seghedin I. Periot, red. fotti sârbesti „Branki” din Novisad, tot pentru „agitatie”.

Din dietă. În ultimele ședințe s'a terminat dezbaterile asupra înarticulării convenției de zăhar din Bruxelles, primindu-se. Ieri și azi nu vor fi ședințe. Măne, Sâmbătă, se vor prezenta proiectele militare. Opoziția e pregătită să le atace cu toată puterea, mai ales, că și în sînul partidului liberal nu e unitate de păreri în privința lor.

Creta. Am dat știrea, că ambasadorul rus Sinovieff a solicitat la Sultanal independența Cretelor. Azi avem o știre contrară. A nume „Correspondența germană”, pe baza „unei informații din cercuri diplomatice”, afirmă, că chestiunea cretană va fi rezolvată la primăvară prin anexarea Cretelor la Grecia.

Rusia a propus și sprijinit această soluțiune, — zice „Cor. germ.”

Finanțele României. Relativ la consolidarea finanțelor României „Politische Correspondenz” din Viena scrie următoarele:

În anul acesta Camera română, pentru prima oară dela introducerea constituției, a votat budgetul înainte de sărbătorile Crăciunului. Faptul acesta, precum și chipul cum se prezintă budgetul pe 1903-1904, a produs în România o satisfacție generală, ce de sigur va fi împărtășită și de străinătate, de oare-ce cheltuielile au fost fixate din nou la 218 1/2 milioane, deși din multe capitole rezultă că excedentul obținut în anul 1901-1902, de peste 22 milioane lei, precum și mersul mereu îmbucurător al încasărilor, ar fi putut permite o urcare a cheltuielilor budgetare.

Guvernul român ține însă ferm la programul său de economii, în care cu drept cuvînt vede o garanție pentru continuarea și întărirea dezvoltării netăgăduit favorabile a finanțelor României.

Limba maghiară și seminarul săsesc. Wlassics nu e de loc mulțumit cu sporul făcut în limba maghiară la seminarul săsesc din Sibiu. Asta pe baza experienței făcute când cu vizitarea lui din toamna trecută. Consistorul săsesc din Sibiu a dispus pentru mulțumirea aceluia, ca în 2 zile pe săptămână elevii din seminar să converseze numai în limba maghiară.

PROIECTELE PACTULUI, stabilite și subscrise de cînd de reprezentanții celor două părți ale monarhiei, vor fi prezentate parlamentelor în ședința din 27 I. e.

Cu privire la forma proiectelor, după-cum e informat „N. W. Tagblatt”, ele sînt grupate în trei categorii deosebite.

Din Reichsrath. În ședința din 21 c. a dietei austriece deputatul Fuchs, avînd în vedere obstaculizarea Cehilor, a făcut în numele soților sei propunerea ca să se urzeze modificarea regulamentului dietal, spre care scop, dieta să emită o comisiune de 36 membri, care să fie însărcinați cu elaborarea unui nou proiect de regulament. Deputatul Dworschak se adresează către președintele casei rugându-l să împedea înjurăturile și expresiunile neurbane, de care se folosesc atât Cehii cât mai ales Pangermanii.

Vicepreședintele Kaiser regretă totul lipsit de demnitate, ce domnește în parlament și care nu se împacă cu demnitatea casei.

Injurăturile și neurbanitățile fie venite dela cehi fie dela Germani, le reproabă și va căuta, deși dispozițiunile

regulamentului casei sînt nesuficiente, să le împedea.

Cehii tineri discută unele propuneri de urgență. Deputatul Dick este întrerupt de cunoscutul avocat Wolf, care a zis:

— Abia ne-am sculat din pat după priveghil de 55 de ore și ear' trebuie să auzim graiul ceh.

Abia „și-a desohis” Wolf gura și social-democrații Cehi l-au replicat sarcastic: *Avem onoare, dle Seidl!* Aluina la stricarea familiei ce a sîvîrșit-o Wolf, l-a făcut să tacă.

În contra proiectului de apărare a țării, probabil că Cehii nu vor face obstacul.

Înțelegerea ceho-germană.

Conferența de împăciuire ceho-germană, despre care am anunțat că a fost convocată pe Marți după amiază, s'a terminat grabnic și încă fără nici un rezultat.

Ramurei de oliv, prezentată din partea guvernului austriac, l'a răspuns cu buchet de urziol.

În conferința din 20 c. în numele Cehilor-tineri și radicali a enunțat Paok, președintele clubului Cehilor-tineri, că cele două partide nu pot primi de bună a acțiunii de împăcare elaboratul guvernului și persistă în cunoscutele lor postulațiuni. Prim ministrul Dr. Körber a spus într-o vorbire mai lungă, că nu substratul discuțiilor, ci înțelegerea este scopul principal. Germanii consecvenți principiului lor greșit de a nu ceda nimic au declarat, că enunțarea Cehilor o consideră de întrerupere a înțelegerii și nu voiesc să mai iee parte la conferință. Ținuta resolută a Cehilor-tineri a fost influențată de ovațiunea ce li-s'a făcut Cehilor radicali în Dumineca trecută. Germanii, deși au enunțat că nu vor mai lua parte la dezbaterile conferinței, totuși s'au arătat aplicați a rămăne și mai departe dacă rămăne la se va face posibilă. Germanii au făcut însă această enunțare numai din motivul, ca să-și poată face reproșe lui Körber, fiindcă însuși „și-a părăsit elaboratul.

Despre conferința de Marți o foale semioficioasă scrie următoarele:

Marți după amiază „și-au continuat consultarea membrii cehi al conferinței de pace. Paok a enunțat, că reprezentanții poporului ceh nu sînt în poziția, ca pe baza principiilor depuse în proiectul guvernului să înceapă pertracțiile pentru regularea chestiunii de limbă în provinciile Bohemiei. Regularea chestiunii limbei poate ave numai

FOITA „TRIBUNEI”.

Comemorarea D-rului Rațiu la seminarul pedagogic din Iași.

Încă un stejar din codrul românismului a fost doborît la pămînt: Dr. Rațiu. Am aflat cu toții trista veste, ne-am impresionat adînc. Vîrtejul vieții ne-a reluat însă în fuga sa și totul s'a uitat. „Mi-a fost dat totuși să văd, că acel ce „și dau seamă de rolul lor în lume, nu trec ou vederea evenimentele ce ne ating într-un chip sau în altul.

Luni 25 Noemvrie la 9 dimineața era ora de religie. D-nul Praja, care predă acest obiect, conștient de sentimentele în care trebuiesc crescute tinerele vîrstare, nu uită a folosi ori-ce ocaziune de natură a oșei sufletul elevilor în sensul ideilor românești.

„Copii, ce face trînișia unui om?” răsună lămurit glasul valorosului profesor.

Fiecare se grăbi a răspunde: puterea, sîmătatea etc. „Dar” a unui popor? Pămîntul seu, ziseră unii, înțelegerea dintre oameni, răspunseră alții. Aide

să ne oprim aici. Deci să fim uniți, că așa vom fi tari. Dar' cum, pentru-ce pămîntul face trînișia unui popor? Noi Românii sîntem un popor, cum face pămîntul țării noastre? — „Ne hrănește”. Foarte bine, dar' numai atît? gîndiți-vă că sub fiecare coajă de pămînt sînt oase de-ale strămoșilor. Cît de iubit ne este el cînd știm, că strămoșii ni l-au lăsat moștenire vîrșîndu-și sângele pentru dînsul! Oare în America tot așa trînișia am ave? pămîntul și acolo ne-ar hrăni. — „Nu”. — De ce? „Pentru-că n'ar mai fi pămîntul strămoșilor noștri.”

Și astfel din întrebare în întrebare se făcî panegiricul lui Ioan Vodă-cel-cumplit, care „și-a vîrsat sângele pentru patrie, al lui Stefan-cel-Mare etc.

Până aci stătui cu atențiunea încoardată, acum însă veni momentul solemn. „Copii, zise d-nul Praja, încă unul, din cei-ce „și-au jertfit viața pentru românism, „și-a dat sfîrșitul slăvitori, D-rul Rațiu, care a suferit asprimea închisorii apărînd drepturile Românilor, să ne rugăm pentru el. Într-o pornire de nobil entuziasm toți în picioare începură a intona „Hora lui Rațiu”. Pe fiecare îl vedeai atîna până în adîncul sufletului. Hora însă este lungă, notele jalnice în suflul și coborișul lor întindeau coarda

sîmțitoare până la a se rupe, avîntul patriotic ca fluxul mării invadea toate inimile, un moment numai și lacrimi vîrșu izbușind în ochii celor mai sentimentali. Stăteam strîpuns de fiori, cum numai în marile emoțiuni se simt. Atunci „mi-am zis: fericit educatorul, care știe să-și ia în serioasă cariera, care monument neperitor știe să-și clădească în suflul elevilor sei. Cu cîtă venerațiune acești elevi se vor gîndi la învățătorul lor după 10-15 ani, după-cum și eu acum cu plăcere îmi aduc aminte de unul din învățătorii mei din școala primară.

Mărturisesc, că condeiul meu nu dă decât o icoană slabă, căci cine poate da accentul atîngător al lui Praja? Cine poate reda prin condeiul furtuna de sentimente, ce „și-o produce gestul și graiul viu?!

Nu mai după-ce acest omagiu fu plătit memoriei lui Rațiu, începî lecția de religie, în cursul căreia nu uită demnului profesor de-a arăta, că Românii sînt zemișliți în sentimentul religios și național.

(Din „Viitorul”).

Julius Scriban.

Cînd am murit...

O umbră m'a prins de mîna și „mi-a zis: Vino!

La atingerea ei m'au trecut sudori reci, — am închis ochii și am plecat cu umura.

Atunci numărau oamenii al II-lea an după olimpiada 11-a. (730 înainte de Christos).

Murisei. Îmi aduc aminte, că în clipa plecării mele din lume, lângă patul meu plîngeau trei copii orfani.

Erau copii mei, Leandros, Lamachos și Euridice, — și totuși eu nu pot pricepe, — nu mă chinuia durerea despărțirii, mă simțeam ușor și fericit. O fericiere neînțeleasă.

Ne ridicam în ceruiri, — și eu cît mai departe îmi apărea pămîntul, eu atît simțeam mai mult că nu mă mai leagă nimic de el.

Începeam să mă uit pe mine însumi, începeam să mă simt o parte întregitoare a universului, a lumii de spirite, — uitam din ce în ce de „eu”-l meu, acel „eu”, acel „cineva”, pe care așa de mult l-am desamădat în viața mea pămînteană în paguba „eu”-lui altora.

— Așadar am murit? întrebai eu umbra.

— Nu! — N'ai murit, — tu ai înviat! — Îmi zise umbra. — Cînd erai închis în corpur părăsit, în bulgărul de lut, în făptura omenească, erai mort. Nu erai stăpîn pe tine; ea și condamnata din închisoarea, — așa erai. Te stăpîna blăstîmul ce se leagă de lutul, din care este frămîntat corpul omeneșc, — de care se leagă patimă și dorință, — egoism și răutate, invidie, ură, — iubire și sete de averi.

Tu ai fost numai „viața” în maginăria de lut, dar' nu și cărmuitorul ei!

— Și care-i soarta corpului meu rămas ca să-l îngroape?

— A putezî de mult, de vre-o două sute de ani, după măsura vremii întrebuițată de oameni.

Celulele s'au răspîndit (după descompunere) prin pămînt, și au nutrit alte plante, cari la rîndul lor au dat nutreț animalelor, și animalele — oamenilor. Corpul tău a fost mîncat în direct de semenii lui, — de oameni...

Prea uridicioase sînt cele ce ni le spui, și nu par adevărate. Eu abea acum am murit, și nu de 200 de ani...

— Ți-am spus că: n'ai murit! Tu ai înviat! Tu ești spiri, măsura vremii nu o mai înțelegi. Un veac de vreme

acel scop, ca dispozițiile concrete deja în vigoare și cuprinse în legile fundamentale ale statului diminuează cu regulamentele de executivă să fie puse în practică. Ca dispoziții fundamentale, în cadrul cărora se pot emite regulamentele de limbă, se pot considera următoarele principii:

1. În Bohemia atât limba cehă, cât și cea germană trebuie să fie deopotrivă întrebuințate în toate oficiile serviciului de stat, ca limbi egal îndreptățite în toată privință. 2. Ori-care se folosește de una din aceste limbi ale provinciei, este în drept a se folosi după aceeași regulamente la toate forurile statului din întreaga țară.

Poporul ceh chiar și pentru aceea nu poate primi proiectul guvernului fiindcă la toate forurile din întreaga țară încă din vremuri trecute se practică în cauzele partidelor egala folosire a limbilor.

Cehii rămân deci pe lângă punctul lor de vedere, că toate forurile din regat au să primească și să pertracteză cererile locuitorilor, atât în limba cehă, cât și în cea germană și tot în limba locuitorului au să rezolve procesele.

Toate forurile țării trebuie să pertracteză în cea limbă, de care se folosește locuitorul.

Cehii nu se învoiesc cu aceea, ca regularea chestiunii limbii în Bohemia să se facă pendentă de reforma administrației de stat. Reprezentanții poporului ceh numai așa consimt o decentralizare administrației de stat, dacă prin aceea unitatea administrației de stat nu va suferi.

Aceste postulate, ca baze ale înțelegerii, expuse de Pacak, au provocat la Germani resentimente.

După ce prim-ministrul Körber a declarat, că elaboratul se poate supune unor schimbări în ce privește dreptul folosirii limbii, a luat cuvântul contele Sylva-Tarouca, care și-a exprimat regretul pentru naufragiul ce l-a suferit acțiunea de împăcare. Vorbitorul face propunerea, ca să se continue pertracțările pentru înțelegerea ceho-germană.

Deputații Baernreither și Pacak se alătură la propunere și gedința se suspende pe timp de o oră. Redeschizându-se gedința deputatul Herold enunță, ca după ce însuși prim-ministrul nu mai stăruiește ca înțelegerea să se facă pe baza elaboratului sau Cehii sunt aplicați a trimite bărbați de încredere în subcomisiune, care își va avea de problemă să studieze chestiunea regulării limbii și a reformei administrației.

În numele Germanilor a declarat deputatul Eppinger, că Germanii nu pot primi postulatele naționale ale Cehilor și astfel nici alegerea unei subcomisiuni nu are rațiune.

Dorita pace între Cehi și Germani a rămas în cadrul dorințelor și a lăsat și mai departe câmp deschis pentru inițiativa în viața publică și privată și obstrucțiune în parlament.

este pentru noi, spiritele, o singură clipă, pentru că vremea nu are măsură.

O clipă este cât vecinicia, și vecinicia — o clipă.

Pentru că precum eternitatea nu are sfârșit, — clipa nu are început! — Oamenii nu o pot înțelege asta, fiindcă dintr-o măsură timpul după tic-tacul orologului, dorind să de a început și sfârșit la toate, după chipul și asemănarea vieții lor care în o formă anumită e cu sfârșit; omul se naște — și moare. Dar numai forma lui se sfârșiește, viața celulelor din care se încheagă... materia eternă este, fie ea: apă, — gaz, — pământ, floare, carne, plată sau aer să fie...

— Și copiii mei?

— Au înviați și dinții, de mult, — demult... de vre o mie de ani... pentru că de când povestim noi, — călindarele oamenilor au scris la răvaș 800 de ani.

— Și tu cine ești?...

— Eu sunt geniu morții, — sunt acel ce descătușează sufletele, dându-le libertate în locul temniței lor pămîntene. Eu sunt viața și oamenii îmi zic moartea, — eu sunt binele și totuși oamenii se tem de mine.

Acum apleacă-ți fruntea. Sântem în apropierea Lui, — a Stăpânitorului...

Din România.

Imprumutul de 175 milioane.

Marți, în 20 l. c. guvernul român a fost avisat telegrafic din Berlin despre încheierea convenției cu sindicatul bancherilor, relativ la convențunea și astfel la consolidarea imprumutului de 175 milioane. Consiliul de miniștri, convocat de urgență, a decis convocarea camerei și senatului pe ieri, 23 l. c., cari, întrunindu-se în gedință publică, au votat convențunea imprumutului, despre care >Cronica< zice, că >ne-a umilit atâtea vreme și ne aducese la marginea prăpastiei<.

Biblioteca Academiei Române.

Din raportul oficial, ce l-am primit azi despre mișcarea bibliotecii Academiei Române pe anul 1902, scoatem următoarele date:

Au fost consultate (setite) cărți tipărite 5218, în 22.758 vol. Manuscrise 575 în 2388 vol. și documente 410 în 22618 vol.

Sporirea a fost: prin trimiteri (conform legii), dăruire, schimb sau cumpărare 7326 vol. și broșuri, 7792 documente, 139 ziare române, 152 reviste române, 1625 ziare și reviste străine etc.

Visită princiară.

În cercurile înalte politice se vorbește cu siguranță că A. S. I. principele moștenitor al Germaniei va vizita Bucureștii la primăvară, unde va fi oaspele MM. LL. Regelui și Reginei.

Știri morante.

Di Sturza, în calitate de ministru de război, cu provocare la disciplina militară, oprește prin un ordin participarea ofițerilor activi și oficialilor militari la alegerile politice

O mare dilapidare s'a descoperit la ministerul de finanțe. Sunt alipați Parisianu, directorul contabilității statului, și alți trei, între cari un bancher, Toți patru au fost arestați.

Revista esternă.

Germania.

Sedința camerei germane din 20 l. c. a fost teatrul unor manifestațiuni agomotoase din partea socialiştilor. Vollmar a vrut să discute despre afacerea Krupp, pe care l'învinuieră fole socialiste, că ar fi comis fapte murdare în Italia, ceea ce s'a dovedit de neadevăr. Împăratul a înfierat cu asprime aceste atacuri, cari au pricinuit moartea lui Krupp. Președintele Camerei n'a permis discutarea, ceea ce a cauzat o polemică asurzitoare între socialişti și preșident.

Însetând agomotul, a vorbit Bülow despre politica esternă a Germaniei. Referitor la Franța a zis: Sunt convins, că rapoarte liniștite și pașnice între Germania și Franța corespund binelui ambelor țări, ba sunt chiar chestiuni, în cari amândouă pot merge mână în mână, fiind vorba de un interes comun. Voiu cultiva deci și mai departe cu cea mai mare îngrîjire bunele relațiuni cu vecinul nostru dela

vest, ale cărui însușiri strălucite și merite neperitoare pentru cultura omenirii le recunoaștem.

În ce privește atitudinea Germaniei în chestiunea balcanică, ea este pașnică și nepărținătoare și nu are nici un caracter de ostilitate față de vreuna din Puterile interesate în Orient. De aceea Germania nici nu s'a alăturat la protestul făcut de Anglia contra trecerii torpiloarelor rusești prin Dardanele.

Peninsula-balcanică.

Reformele, pe cari se încearcă Turcii să le aplice, sunt departe de a face răscănteze turburările. Din contră, călătoria contelui Lambdorff și asigurările Austriei, că dacă Turcia nu va fi în stare să liniștească populațiunea macedoneană, atunci Macedonia va fi ocupată de puterile străine, a încurajat pe Bulgari, ca să facă agitațiuni și răscoale chiar în timpul iernei.

Aproape de Salonic o bandă de briganzi a tăiat firul telegrafic și a încercat să strice șinele drumului de fer pentru ca să producă o deraiere de tren. Asupra trenului expres-continental briganzii au tras mai multe focuri de revolver.

Aproape de Bitolia, la Nijopole, doi proprietari turoi au fost atacați și răniți. Aproape de Reana a fost omorât păzitorul țarinelor.

Locuitorii din Brezava s'au unit cu răsculații, atacând pe gendarmi. Gendarmii au dat foc satului.

Consiliul din Bitolia au înregistrat toate crimele și violențele comise în viața Monastir și au înaintat raportul lor către guvernele respective.

Șeful de bandă albanez, Malohi, într-o luptă ce a susținut cu Nizemii aproape de Geggeli, a fost prins și trimis la închisoarea din Salonic.

>Allgemeine Correspondenz< confirmă știrea, că Poarta proiectează să înțeleagă ofițeri germani, cari s'ar servească în armata turcă, la administrația Macedoniei.

O telegramă din Constantinopol, primită la Viena, spune, că noul mare vizir va trimite ambasadorilor o notă, în care va espune ideile sale în privința chestiunii reformelor ce trebuie să se acorde Macedoniei.

Știri morante.

Împăratul Germaniei a anunțat în mod oficial Regelui, vizita principelui imperial la Atena.

Monitorul oficial, publică decretul regal prin care sesiunea ordinară din 1902 a camerei s'arbește este încheiată.

La Abonament lunar pentru Ianuarie st. vechiu

Administrația Ziarului „TRIBUNA“.

Pentru muncitorii de câmp.

— Cassa regnicolă de ajutorare a muncitorilor de câmp și a servitorilor. —

Conferență ținută de Gustav Bedeu de Scharberg la adunarea notarilor și primarilor comunali în Sibiu în 5 Dec. 1902.

(Urmare).

Dar cele mai multe institute de asigurare sunt societăți pe acții, cari lucrează pentru câștig, prin urmare la acele premii sunt în sumă mai mare, decât plătesc ele ca desdaunare pentru asigurări, pentru că se rezultă și un câștig care apoi se împarte acționarilor ca dividendă.

Dar nici institutele reciproce nu pot replăti contribuțiile cu interesele întregi, de oare-ce administrarea lor e împreună cu multe spese; cu așa de multe spese, încât chiar și institutele reciproce sunt silit să încaseze cu o treime mai multe contribuții, ca în cazul când n'ar fi de acoperit spese de administrare.

Cassa regnicolă economică de asigurare, care e împărțită în diferite grupe de asigurare, plătește, în singurătate grupe (în cari ori-și-cine se poate înscrie) contribuțiile dimpreună cu toate interesele celor asigurați fără nici o detrageră pentru spesele de administrare; în toate celelalte grupe însă (cari sunt destinate numai pentru economii) cassa solvește mai mult, decât fac toate contribuțiile cu interese cu tot.

Aceasta e posibil:

- 1) pentru că cassa nu lucrează pentru câștig;
- 2) pentru că administrarea ei e foarte ieftină, de oare-ce se face prin oficiile comunale și postale și prin medicii oficiali; cei din urmă pe lângă un onorariu, dar foarte modest; pe de altă parte cassa e administrată de o singură direcțiune pentru întreaga țară, astfel că spesele de administrare, natural, că sunt mai neînsemnate, ca d. e. la multe și micile casse cercurale pentru bolnavi;
- 3) pentru că statul o subvenționează anual cu 150.000 cor., ceea ce ar face ca o sumă de 4.000.000 cor plătită odată pentru totdeauna;
- 4) fiindcă institutul e spriginat din toate părțile în mod considerabil, s'au înscris mulți ca membri fondatori, cu deosebire mari proprietari de moșii, apoi comitate comune, reuniuni economice d. e. arch ducele Iosif cu 5000 cor., chiar și camera deputaților a renunțat la dietele pentru o zi în favoarea acestei casse;
- 5) pentru că cassa e scutită de timbre și dare.

Fiind deci ajutorată dintr'atâtea părți e ușor de înțeles, că cassa aceasta de ajutorare oferă multe avantagii pe lângă contribuțiuni de tot neînsemnate; toți deci se păgubesc pe ei înșiși, cari nu se folosesc de această cassă, unică în felul ei.

Dar în vreme ce astfel de casse, d. e. în Germania cassa de asigurare pentru nenorociți și slăbiciuni de bătrânețe și la noi casse cercurale industriale pentru bolnavi, sunt mai cu seamă instituțiuni, cari forțează înscrierea de membri, la cassa noastră economică de ajutorare este libertate deplină. Singură aceasta împrejurare dovedește, că cassa oferă atâtea favoruri, încât s'a putut lăsa la bunapricere și voință liberă a fiecăruia să se înscrie ca membru și să se folosească de binefacerile acestei casse.

În multe părți ale patriei, unde poporul a fost pe deplin clarificat asupra deosebitei însemnătăți a cassei, s'a și făcut aceasta. Așadar pe când alții trag folosul acestei instituțiuni admirabile noi trebuie să tragem scurta pentru tandălirea noastră. Nici nu i'eschisă de tot posibilitatea, ca statul, văzând că contribuțiunile sunt prea mici, să urce taxele de membru, bine înțeles numai pentru aceia, cari se înscriu mai târziu.

Cât de tare s'au resimțit în întreaga țară binefacerile acestei casse dovedește și faptul acela, că deputatul Szederkényi a interpelat în dietă referitor la aceasta instituțiune și și-a exprimat dorința ca aceasta să se și estindă activitatea sa și asupra cercurilor industriale și comerciale.

Căci cassa este, după-cum ne spune și numele, o cassă pentru economii. De aceea și oferă înscrierea de membru în acele grupe deosebite favoruri, pentru că în ele se primesc numai acei indivizi, cari se ocupă (fie măcar și numai în grad secundar) cu economia. Cu toate aceste și celelalte grupe, în cari se primesc toți, fără nici o excepțiune ofer mai mari favoruri ca institutele private, de oare ce, cum am amintit mai sus, la cassa regnicolă nu se socotesc spese de administrare.

Favorurile cassei sunt destinate înainte de toate economilor și am pur fi duși în rătăcire prin numirea ei, care spune numai de muncitori de câmp și de servitori. Asta s'a întemplat așa, că legea mai întâiu a avut în vedere pe acestia. Dar pentru aceea ea e de foarte mare folos și pentru micii economi, poate chiar de mai mare ca pentru muncitori, cari, fiind și așa săraci, au drept să ceară gratuit medic, medicină și spital, pe câtă vreme economul, care poate fi dator și astfel să stea mai rău decât muncitorul, fiind socotit de om cu stare trebuie să plătească bani grei pentru toate aceste.

Acum vom espune nobila intențiune a legislației, care a dat naștere acestei casse; vom espune și aceea, pentru ce o subvenționează statul în modul amintit.

Domnii mei! Vă este cunoscut cum în Germania muncitorii, nemulțumiți cu soarta lor, au încercat să restorne ordinea asigurată prin lege. Atunci a creat Germania într-o măsură grandioasă mai întâiu asigurările pentru cazul de nenorocire și neputință la bătrânețe. Prin aceasta a fost înlăturată cea mai mare miserie. Muncitorul, care nu poate să-și cruțe mai nimic din neînsemnata sa agonisire, nu mai poartă grija, că la bătrânețe, după-ce a muncit toată viața, sau la vre-o nenorocire va trebui să moară de foame.

Astăzi toată lumea recunoaște legea aceasta de model și în toate statele e primită și introdusă. Și Ungaria vooște să asigure muncitorilor sei o existență deamănă, ca să nu fie siliți a tremura în fața bătrânețelor sau a nenorocirilor.

(Va urma)

Din Câmpeni.

— Supărarea patrioților. — Înălțarea n. Halei E. M. K. E. —

— 19 Ian. c.

De un timp încoace patrioții noștri din Câmpeni s'au supărat foc pe căpeteniile Românilor, cari conduc azi comuna. Și în special pe Dr. Zosim Chirtop, pe care l'au și declarat de cel mai mare >agitator< și dușman al lor, fiindcă nu era dispus să le primească ideile, în detrimentul poporului nostru român. Că Dr. Chirtop își înbește națiunea și că luptă pentru binele poporului nostru din Munții-Apuseni o știu ei de mult, dar' că vezi doamne, e contrar dezvoltării culturii maghiare prin părțile noastre, aceasta numai acum a' descoperit-o. (Știți cum sunt >descoperirile maghiare<). Săptămăna trecută au vizitat pe dl Chirtop deputatul cercului Dr. Verthan și notarul comitatens Beteg Ienő. Veniseră adevă să înduplece pe conducătorii comunei, ca să voteze un arunc pentru construirea căii ferate. Cu alte cuvinte nu sunt destule dările cele mari, ce le plătește bietul popor, ci să l'ingreună înocă cu un arunc, ca astfel d-nii dela Turda să se poată preumbla mai comod prin părțile noastre. În zădar, căci emișarii o sfeliră de astă-dată. Dr. Zosim Chirtop le-a spus, că până d-sa va fi în comuna Câmpeni dorința lor nu li-se va realiza, fiindcă aceasta este în detrimentul poporului din Munți, care azi abia mai poate suporta dările cele mari, ba cu construirea căii ferate se vor așeza tot felul de >lifte< pe aici, cari l'ar lua și micul venit din cere mai trăgește poporul și preste tot >dacă statului — zise Dr. Chirtop — li trebuie cale ferată, și are bani, să o facă, noi însă nu votăm nimic spre acest scop<.

Dimpreună cu comuna Câmpeni și celelalte comune din jur n'au votat nimic. De aci supărarea cea mare a >patrioților<, și în special a pădurarilor, cari de când a venit vestea căii ferate ei între ei au și zidit-o până în Câmpeni.

Misionarii și dimpreună cu ei toți aceia, cari aproabă construirea trenului explică cuvintele Dr. Chirtop, ca fiindcă d-sa ar fi contra lășării culturii maghiare. N'am știut că cultura maghiară se transportă cu trenul și dacă așa este, atunci de sigur, că cu trenul de povară. Da, da, acolo e locul pentru ea.

Pe noi prea puțin ne împoartă supărarea >patrioților< noștri. Și ea și până aci umăr la umăr și în bună înțelegere, ne vom sili a ne apăra poporul de rău și nu ne va seduce nimeni.

Razele binefăcătoare ale E. M. K. E. s'a lăsat preste comuna noastră. Și cum nu? Un centru ca Câmpeni, unde toți moșii se adună să nu se învrednicească de nițică lumină de a E. M. K. E.-ei? Ar fi prea mult! Norocul l'a bătut numai, că conducerea a pus-o în mâinile învățătorului Elekes István, pe care >patrioții< l'au eschis din societate, pe baza atestărilor, aflătoare pe la judecătoria din Câmpeni și tribunalul din Turda. Cu toate aceste d-nealul a raportat că s'a înființat, dar' are prea puțin membri, și în raportul seu se plânge amarul contra funcționarilor români aflați în serviciul statului, că nu vooșe să se însoție. Sa foala comitatensă >Aranyos Vidék<, le zice tot >gerpi< pe cari li susține statul și ei în faptă lucră contra lui. Vină însă și vadă cei dela >Aranyos Vidék< de fapt nu s'a înființat nimic și de geaba se năpăstuesc asupra bieților Români. Noi dorim celor dela E. M. K. E. ca în tot progresul lor numai așa rezultate să aște, ca filiala din Câmpeni, și tot așa conducători buni să aibă ca învățătorul Elekes și atunci pot fi siguri de bune rezultate.

Dorel.

Serbarea Botezului în Viena.

— 20 Ian. c.

Ca în tot anul, așa și acum sfârșitul Botez s'a celebrat aici cu ceremonii mari.

Românii de aici, adunați din toate colțurile pământului, au avut oasănune la a se întruni la serbarea aceasta, care mai ales pentru soldații români, depărtați de vatra părintească, este de o deosebită mângăiere sufletească.

Privind fețele soldaților, mai ales de voluntarilor din regimentul nr. 43 vedeam, citeam bucuria lor, că asistă la liturgiile române.

Înec nu numai soldații, ci chiar și Colonia română și societatea >România Jună< cu numeroșii sei membri apoi și

nu poți! Indată ce și-ai putut face o idee palidă despre >El<, — nu ar mai fi >Dumnezeu<. N'are nume; numele Lui e un sunet dulce care nu l'poți da nici din graiu, nici din coarda de ghitară. Nu are înțeles, cu toate aceste exprimă totul, are un înțeles de înțelegeri... Este împreunarea tustului cu murmurul de isvoare, cu glasul pășărilor, — cu urletul fiarelor și cântecul de organe, cu mugiarea mării și tremurul de frunze. O noapte orbită de lumină; o clipă nemărginită; — un atom cât mii și mii de univers; — o înțelegere zadarnică și — „EL“.

Am rămas singur, — umbra dispăruse.

Atunci am simțit că sunt aer, că văd totul, știu totul. Universul, — eternul, — înfinitul, toate le-am înțeles, — că toate-s atât de simple, — atât de naturale, așa ușoare de înțeles.

Nu mai >El<, — nepătrunsul, neînțeleșul, — nevezutul, — lumina, — Mărire, — puterea și adevărul, — eternitatea...

Un vecinie semn și întrebării este — >El<.

(Va urma).

V. E. Moldovan.

străinii au grăbit să asiste la o atare ceremonie, pe cât de frumoasă, pe atât de înălțătoare. Meritul se datorăse în-
bitului nostru preot militar rev. **Pavel Boldea**, care nu lasă nici un moment, ca să se valideze drepturile religioase noastre.

Ce privește decursul ceremoniilor putem zice, că a impus chiar și străini-
lor. Această reșe și din rapoartele de-
tallate (d. e. »Freundenblatt« nr. 20), ce
le aduc foile vieneze din acest incident.
In biserica garnizoanei militare din
strada Schwartzsbergului serviciul divin
s'a început la orele 10 și jum., durând
până la orele 11 și jum.

Părintele Boldea a celebrat cu
mare evlavie, dându-se răspunsurile de
corul format din soldații regimentului
43 și condus de infanteristul **Popa** din
Iam. Înaintea sfîrșitului apei, părintele
Boldea a ținut o prea frumoasă cuvân-
tare la adresa soldaților, îndemnându-i
la îndeplinirea datorințelor față de na-
țiune, patrie și tron. A urât să-știe
și viața îndelungată Maj. Sale Impê-
ratorului și Regelui nostru, la ce corul a
intonat »Imnul împărătesc«.

După serviciul divin pâr. Boldea a
binevoit a ne intruși pe scurt timp la
ospitala sa masă. Eram Ardeleni, Bă-
nățeni, Bucovineni, din regatul liber și
domnul student med. Naum din Mace-
donia.

Dee Dumnezeu, ca legătura fră-
țească dintre România din Viena să fie
esemplu pentru România de pretin-
denes.

Mars.

Espositie industrială în Brașov.

Subscrierul comitet aduce la cuno-
ștința sodalilor și elevilor noștri, că ca-
mera comercială și industrială din Bra-
șov aranjează în anul acesta — în
preajma sărbătorilor Paștilor, călindarul
gregorian — anume din 5—14 Aprilie
n. o espositie de lucrări industriale de
ale sodalilor și elevilor din cercul seu,
la care aparține comitetul Brașov, Tër-
nava-mare, Sibiul și Făgăraș anume în
sediu acestuia, Brașov.

Sodalii și elevii, cari voiesc să par-
ticipie ca exponenți, trebuie să înștiințeze
despre aceasta numita cameră, cel mult
până în 20 Februarie n. c. Înștiințări
ulterioare nu se iau în considerare. Coale
de înștiințare se pot căpăta dela sub-
scrierul comitet. Acestea sînt a se um-
pli și trimite camerei în câte două
exemplare, dintre cari unul se va ina-
poia imediat împreună cu înștiințarea,
despre primirea celor două coale de
înștiințare.

Obiectele trebuie să se trimită până
în 31 Martie n. la adresa camerei co-
merciiale și industriale (Brassó strada
Porții nr. 65.)

Obiectele exponenților din Brașov
sînt a se preda în 1 și 2 Aprilie et. n.
Deodată cu obiectele este a se tri-
mite și o adeverință din partea dăto-
rului de lucru, măiestrului, patronului
în care să se arate, că exponenții este
aplicat la el și că obiectul trimis spre
expunere este din partea exponenților
pregătit.

Spesele de transport pentru obiec-
tele de espositie, ce sînt a se trimite la
olaltă de exponenții, care vine localități,
le suportă camera, care va suporta și
spesele de transport dela espositie în
singuraticile localități.

Cei ce doresc să se folosească de
favorul pus în prospect de dl. ministru
de comerț, în urmarea căruia elevii
sodalii și dătorii de lucru (măiestrii)
pot călători la Brașov și îndără a tre-
nu de persoane sau mixt clasă a III-a
cu jumătate preț, au să facă cunoscut
camerei numele și stațiunea, dela care
voiesc să plece până în 20 Februarie
a. c. (Dela acest favor sînt excluse
stațiunile comunicațiunii învecinate).

Camera va trimite la timpul po-
triv certifiat ce este a se elibera din
partea direcțiunii căilor ferate r. u., care
îndreptățește pe exponenți a-și scoate
bilet de călătorie cu prețul de ju-
mătate.

Aducînd aceste la cunoștința so-
dalilor și învățăcelor noștri, îi îndem-
năm totodată să participe în număr și
măsură cât se poate de mare la această
espositie, convingîndu-se despre însemnă-
tatea ei.

Sibiul, 20 Ianuarie 1903.

Comitetul »Reuniunii sodalilor ro-
mâni din Sibiul«.

Victor Tordășanu,

president.

Ioan Apolsan,

notar.

Cronica zilei.

Sibiul, 23 Ianuarie n. 1903.

Sfîntirea apei. Cielul sărbătorilor
sărbate de creștinism în memoria nașterii,
tărierii împrejur și botezului Mântuitoru-
lui Ius Christos, s'a încheiat cu sfîn-
țirea apei, în Sibiul, săvîrșită la rio, cu
deosebită solemnitate. La altar impro-
vizat lângă valea Schewis și înconjurat
de brăduși, și sub un frumos baldă-
chin a oficiat înaltpreasfinția Sa Me-
tropolitul, asistat de Preacuvioșia Sa ar-
chimandritul Dr. I. Pușcariu, de proto-
presbiterul atesor consistorial Moise
Lazar, de protopresbiterul Sibiului Ioan
Papiu, de presbiterii Petru Simion, pa-
rochul bisericii din suburbii Iosifin, și
Ioan Broju, preot militar, făcînd ser-
viul de diaconi arhidiaconul Dr. Miron
Cristea și diaconul D. Cămpăan. Favo-
ritat de timp frumos și nu toamă rece
ceremonialul a fost săvîrșit în prezența
unui imens public, de toate clasele și de
toate confesiunile și a tuturor soldaților
de religia gr. or. aflători în garnizoana
din Sibiul, în frunte cu generalii FML
Marian Varesanin de Vares și briga-
dierul de artilerie **Iustus Jahn** de Jah-
nau, cu toți comandanții de regimente
și cu deputații de ofițeri dela toate
armele. Companiile de serviciu, în de-
cursul serviciului divin, au dat salve de
câte-ori se rostiau ecenile pentru Dom-
nitor, cum și la rugăciunea pentru sfîn-
țirea apei, ear' musica militară, postată
în partea de cătră grădina metropolita-
nă, în dosul corului seminarial, după
fiecare salvă cânta imnul Domnitorului
și la fine o frumoasă compoziție a irmo-
sului »In Iordan botezându-te«.

După terminarea ceremoniei
preoții slujitori, urmași de corpul ofi-
ceresc și de public, s'au reîntors la bise-
rică, primind cordonul soldaților și în
suneul irmosului »In Iordan«, cântat de
corul seminarial.

La biserica gr. cat. au fost aseme-
nea frumoase festivități. A luat parte
și multă miliție, dându-se salve de foc
în trei rânduri.

Părăsias pentru Dr. I. Rațiu. Din
Turda ni-se știe că în ziua de Sf. Ioan,
după terminul liturghiei s'a celebrat un
părăsias întru memoria lui Dr. I. Rațiu,
prin o. d. protopop A. Codarcea și
preoții Ioan Păteșan din Copand, și Si-
meon Luca din Mischiu.

Constituire. Noul comitet al so-
cietății academice »România Jună« s'a
constituit în modul următor: Președ.:
cand. for. Alexandru Sbiara; vicepreș.:
cand. fil. Nicolau Dobrescu; secret. I.:
stud. for. Leon Holca; secret. II.: stud.
for. Teodose Iliuș; casier: stud. fil.
Stefan Grigorevici; controlor: stud. ing.
Vasile Reus-Mirza; bibliotecar și econ-
om: stud. ing. George Cosma.

Pentru Dr. Rațiu. Din America
i-se știe »Foile Poporului« urma-
toarea scrisoare, care dovedește dra-
gostea de care s'a bucurat nemuri-
torul president al partidului național,
la poporul nostru: Alliance (Ohio), în
4 Ianuarie 1903. Românii depărtați în
Lumea nouă, unesc lacrimile lor ferbinți
cu ale fraților de acasă, pentru marea
perdere a bunului Tată al poporului ro-
mân Dr. I. Rațiu. N. Suci din Agăr-
biu, G. Filip din Bertan, I. Vlăduț
din Valchid, I. Sălăcan, N. Meheșu
din Richdorf, N. Popovici din Bertan, N.
Roman din Berochiș, I. Rotariu, din
Valchid.

Frumos dar pentru biserică. I.
Bădilă, prim curator al bisericii și soția
Ioana născută Filimon, au donat bise-
ricii gr. or. din Răciu pămînturi în va-
loare de peste 1000 cor. Bunul D-zeu
să le răsplătească fapta nobilă, care s'ă
afie mulți imitatori. Un parochian.

Coroane eterne. Împlinindu-se un
an dela decedarea mult regretatului sub-
jude reg. **Demetriu Muntean**, soția ră-
posatului, ste doamnă **Sidonia Muntean**
n. Rogu, dăruiește din acest trist in-
cident fondului văduvelor și orfanilor me-
seriașilor, întemeiat de »Reuniunea so-
dalilor români din Sibiul«, suma de 10
coroane.

O groasă năenocire la pati-
nat. În zilele trecute patinau pe
riul Havel, în Berlin, profesorul Bü-
h cu trei doare, profesoare și ele: Ma-
gareta și Frida Rötty și Adela Seiffert.
Patinând spre mijlocul fluviului, au
ajuns la un loc pe unde treceau un va-
por mai înainte cu două zile și gheața
era mai subțire. Magareta Rötty și
Adela Seiffert au căzut sub gheață. Pro-
fesorul și cu Frida Rötty au alergat în
ajutorul lor, dar' gheața s'a spart și
cu dingii. Frida Rötty s'a adăst cu o
mână de un sloi ear' cu cealaltă ținînd
mîna soarel sale, și a strigat după aju-
tor. Au venit niște oameni cari au sruc-
cat funii să se apuce de ele. Cu ajuto-
rul funiilor dintr-o scapă, dar' so-
rele a rămas sub gheață. În restimp pro-
fesorul și a treia profesoară au mai
ieșit pe câte un moment la suprafață,
dar' nu au isbutit să prindă funiile. S'a
înecat toți trei. Așa a treia zi s'au aflat
corpurile lor.

Prințesa Luisa. Giron și fosta
moștenitoare sax-onă, prințesa Luisa, au
părăsit Geneva. Înainte de plecare s'au
logodit înăș după toate formalitățile,
— cu toate că prințesa nu-i divorțată
încă.

Din Menton s'ă depeșează că prin-
cesa a sosit acolo.

Banditismul în Rusia. »Novoie
Vremia« povestește o serie de omoruri
și de furturi pe cari le-au comis, de
câtva timp, bandiții din Caucaș. Dacă
aceste fapte s'ar fi întîmplat în Turcia,
s'ar fi sigur, că s'ar fi dat alarmă în
toată Europa. Dar' s'ă vestim faptele,
așa cum le știe »Novoie Vremia«. La
Tiflis, la fosta consilierului de stat To-
lovski a fost omorît de bandiți, chiar
în pat pe când dormea. S'au furat
4000 de ruble. De două ori a fost ată-
cată poșta. Poștilonul Dechebejan și
geandarmul Wernischou abia au pără-
sit satul Gombory și au fost înconjuși
de bandiți. Ei au strigat: »Poteștia stoi!
și au început numai decît salve de
puști. Geandarmul s'a apărut cu curaj
după cărui, ear' poștilonul și viștiul
au putut să fugă și să se ascundă. Ban-
diții au furat 6000 de ruble. După ce
au împușcat pe geandarm i-au luat
pușca și gloanțele, apoi s'au întors la
căminele lor. În Kartschi, o bandă
compusă din șapte oameni sub con-
ducerea cunoscutului tător de capete Ha-
mid a jefuit peste o sută de călători,
cari mergeau la Alexandropol. În apro-
piere de Batum, bogatul casier Ra-
hmaninov a fost greu rănit și jefuit. Vi-
sitiul trăsuri în care se găsea casierul
a fost omorît. Chiar în Batum, ziua în
ameză mare, cunoscutul bogătaș Schen-
gelia a fost atăcat de o bandă. Ban-
diții au deschis ușa. Abia putu Schen-
gelia să se uite la ei și bandiții i-au
înșufat un cuțit în inimă și un glonț în
piept. Pe toată linia ferată din Caucaș
de Sud în toate zilele se comit omoruri.
În Elisabetopol ziua namiază
mare au intrat cinci hoți înarmați în
casa bogatului comerciant Meschadi Ali
și i-au furat 700 de ruble. A fost omorît
în timpul zilei și în centrul orașului:
Agop Baladchanov, proprietar bogat.
Căsurile de jafuri și de omoruri în sa-
tele districtelor din Caucaș sînt nenu-
merate.

Se stinge viața falnicei Ve-
neției, după cum spun telegramele ce
sesc din Veneția. După Campanilla
urmează, precum se vede, palatul Do-
gelor, unde într-o noapte locuitorii
au fost alarmați de prădătură. Au
venit ingineri cari au constat
surpări mari din zidul fundament
de sub bibliotecă. Se fac reparaturi.

Omor. Cetim în »Független Ma-
gyarország« că o fată de țeran din Bra-
șov ar fi ucis cu trei pușcături de re-
volver pe absolventul de teologie Mi-
hail Badurescu, care i-a fost promis, că
o ia de nevastă, pe urmă s'a logodit cu
alta mai bogată. Mirele a murit, ear'
fata a fost arestată.

Tată la 30 copii. Un țeran cu nu-
mele Engels, din Kardorf (lângă Kön)
are 30 copii, toți țesători și voinici. Cu
nevesta primă 17, cu a doua 13. Ne-
vesta a două, se zice, că nu se va lăsa cu
una cu două întrecută de cea dintâi.
Noroc!

Atentatul dela Constantinopol.
Autorul atentatului comis contra patriar-
chului, armean Ormanian, se numește
Agop Hatchikian și de profesiune elev în
farmacie. Atentatul este un tîner. La
interogator a declarat că a avut inten-
țiunea de a ucide pe patriarh, pentru
că acesta stăruia să fie eșiat. Stradele
din Kum-Kapu (localitatea din Stambu-
lul vechi unde se află reședința pa-
triarchului) sînt pășite de armată, căci
este temere de vîr'an alt atentat. S'au
produs manifestațiuni. Poliția a operat
numeroase arestări. Cercurile armenesti
vesteșese în general atentatul. Rana
produsă de glonț nu presintă nici o gra-
vitate.

Cea mai murdară defraudare.
Maghiarii ar trebui să roșească de ru-
șine. Până azi dingii au ajuns la cel
mai mare record în defraudări, de care
ce în toată lumea nu se întîmplă atâtea
furturi domnești ca în Ungaria, o că-
muită de funcționarii maghiari. Acum
se vestește că un anumit Baróti Ferencz
a defraudat o sumă însemnată din banii
adunați pentru ajutorarea orbilor. Este
cea mai murdară defraudare a secolu-
lui nostru.

Gerul, care li simțim la noi, este
tot așa de simțitor, ba poate și mai mult
în Italia, Grecia și Turcia. Teribile tem-
pești bîntuie de câteva zile pe coa-
stele Turciei. La Belano, în Italia ter-
mometrul a marcat 17°. Ninge continuu.

9,000,000 câștigați în cărți. În-
tr'un club din Londra un jucător de
cărți a câștigat într-o partidă de baschet,
care a durat cincizeci de ceasuri, ro-
tunda sumă de 9,000,000, ruinînd pe
vre o cincizeci de parteneri ai săi. Cecil
Auston, așa se numește câștigătorul, a
hotărît nu să mai pue mîna pe cărți
până ce n'a cheltuit toate milioanele și
i-a fixat bugetul seu de cheltuieli la
500,000 lei pe lună.

Vizitele la Roma. Se fac mari
pregătiri la Roma pentru primirea im-
păratului Germaniei și a țarului Rusiei.
Apartamentele ocupate la Quirinal de
decadații Victor Emanuel II. și Humberto
se aranjează în un lux și un confort
între adevăr imperial. Apartamentul lui
Victor Emanuel II. va fi locuit de im-
păratul Germaniei, ear' acela al lui Hum-
berto de România. Și împăratul și țarul
vor petrece câte trei zile la Roma și
două la Neapoli. Țarul va sosi pe apă,
ear' împăratul pe uscat.

Din Creta. Prințul moștenitor al
Greciei împreună cu principesa, soția
sa, au vizitat zilele trecute pe prințul
George, guvernatorul Cretei. Entusias-
mul poporului a fost de nedesoris și
cele trei zile petrecute în Canea n'au
fost decît un gir de sărbători patriotice
pentru prinți și pentru creștini.

Zăpadă mare. Din Cagovia vin
știri despre furtuni mari cari au adu-
nat neașă prin văi, încît ori-ce comuni-
cație este întreruptă.

Trenurile s'au oprit în zăpadă
groasă de 5—6 metri, încît nu se mai
vedeau. Au încercat să facă tunele prin
zăpadă, dar' fără rezultat. Acum vre-o
200 de lucrători se nădușesc să libereze
calea.

Știri mărunt. Inginerul francez Goubet,
inventatorul și constructorul vaporului subma-
rin, a murit la Paris, într'un spital, în mare
miserie.

Pe malul fluviului Sarno, nu departe
de Pompei (Italia), s'au găsit urmele unui oraș
îngropat sub lavă de cătră vulcanul Vezuv, cu
câteva veacuri înainte de Pompei.

Guvernul italian a înouințat săpăturile.
Doctorul Oharcot, fiul celebrului pro-
fesor, pregătește o expediție în regiunile polare
și în particular în țara Francis Iosif.

Aceasta este prima expediție întreprinsă
de Francezi în acea regiune după 1836.

Oroitorii de haine bărbătești din Viena
au decis a se pune în grevă.

D. Bliwicz, corespondentul parisiian al
ziarului »Times«, a înecat din viață, în urma
unei peritonite.

Se vestește din Constantinopol, că s'a
găsit pe malul Bosforului, aruncat de apele
mării, cadavrul lui Hamdi Bey, avînd urme de
sugrumare.

Ziarul croat »Obzor« din Agram a fost
confiscat pentru-că a reproduș vorbirea lui
Rătkay din dieta ungară, — în chestia limbii
pașapoartelor pentru Croația.

Tribuna Literară.

Școlarul isteț.

— După E. —

Învățătorul Iancu era vestit de so-
cotitor estrordinar de isteț. Dar' se
întîmplă și cu cel mai înțelept om, că
une-ori îl prinde câte unul simplu cu
vre o întrebare capricioasă. Așa s'a pe-
treut odată lucrul și cu învățătorul
Iancu.

Directorul, însoțit de un membru
al senatului școlar, s'a prezentat în
școală, ca să se convingă nemijlocit de-
spre înalțarea făcută de băieți.

Un mic băiat eger, care ar fi voit
să se distingă, vîzînd, că învățătorul
nu-i dă ocaziune, și a luat îndrăzneala
a-l agri.

— Die învățător, zise el, vei fi așa
de bun să-mi dai lămuriri la o între-
bare a mea?

— Întreabă ori-ce, scumpul meu,
răspunse învățătorul; doar' tu știi, că
eu bucur de totdeauna lămuriri, dacă
nu sînteți în clar cu ceva.

— Tata acum e de trei-ori așa de
bătrîn ca mine. Veni-va și o vreme,
când va fi numai de două ori mai bă-
trîn ca mine?

— Asta nu-i întrebare, observă în-
vățătorul, ci o glumă blăstemată. Ca să
poată fi, ce ai întreat, ar trebui să stea
vremea pe loc cît privește pe tatăl tău,
ear' cît te privește pe tine să înalțeze
mai departe. Asta pricepi și tu, că e
cu neputință.

— Dar', die învățător, zise băiatul,
eu gîndesc, că totuși e cu putință.

— Taci din gură, tu obraznicule!
se mînie învățătorul, care s'a putut
stăpîni numai din considerație cătră
cercetători. Chiar și aceștia călătau din
espere, căci, ea și învățătorul, erau con-
vinși, că copilul spune un lucru ne-
ghic.

— Die învățător — zise neînfrica-
tul copil — dacă îmi dai voce, îți voi
dovedi, că ce am spus e adevăr. Eu
am azi 12 ani, ear' tata 36. Peste 12 ani
eu voi fi de 24, ear' tata de 48 de ani.
Nu e așa? Prin urmare tata, care azi
e de 3-ori așa bătrîn ca mine, atunci
va fi numai de 2 ori.

Învățătorul și cercetătorii școlari
se uitară unul la altul și recunoscură,
că une-ori și înaintea pruncilor se de-
copere adevărul.

A. M. P.

Știri literare.

»Panglicarii«. Cunoscuți și mult
apreciați publiciști d-nii I. Moșoiu și
Marion au prezentat direcției Tea-
trului Național opereta-revistă în 3 acte
»Panglicarii«.

Acei cari au avut deosebită plăcere
să asculte părți din această scriere, în-
chegată cu multă vervă, cu mare duh
și puternic talent — îi prevăd un suc-
ces strălucit.

De altmîntrelea chiar fama autori-
lor e o garanție deplină, că noua lor
operă va trăi în literatura noastră dra-
matică.

Opera dlor Moșoiu și Marion e una
dintre acele frumoase scrieri, ce au la
baza lor acel neîntrecut și nemilos spi-
rit de observație, pe care numai cei aleși
îl posedă. De aceea apropiata ei repre-
zentație este așteptată cu nerăbdare și
atunci vor fi sărbătorii din nou
cei doi scriitori, Moșoiu și Marion
dela »Universul«, acești vecinici neastîm-
părați doritori de a pîtrunde cât mai
viu toate adîncimile firei omenești.

S.

Glumă.

D-na D., care împlinesc cam de mult
patruzei de primăveri, se crede înoc
tinerică și are mania de-a se parfuma...

— Este pasionată până la nebunie,

— zise una din amicele sale, — de toate
extracturile tari: extract de iaxor, extract
de heliotrop alb, extract de fîn coșit...

— E unul numai, pe care nu-l
poate suferi, — întrerupse altă amică.

— Ce amare ca?

— Extractul său de botez!

MAI NOU.

Satisfacție României.

Este știut, că noul lord-major al
Londrei, Jidanul Thomas, la prânzul fe-
stiv dat din incidentul instalării sale, n'a
invitat pe residentul diplomatic al Ro-
mâniei și astfel a vătămăș prestigiul in-
ternațional al statului român.

Acum se depeșează din Londra, că
secretarul de stat din ministerul de es-
terne englez, Sir Sanderson a reprobat
înaintea jupînului Thomas atitudinea,
prin care lord-majorul a vătămăș pe
residentul și statul român.

Sosiți în Sibiul.

La 23 Ian. n. 1903.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Paltineanu,
București; Szepes, Oluj; Heltz, Aussig; Wert-
heim, Triest; Görlach, Fletschmann, Grauer,
Viena.

Hotel »Neurivher«: Jossanyi, Budapesta
Barca, Tompa.

Hotel »Meltzer«: Dobolyi, Kerkerek; Va-
siliu, Thess; Schwarzbueller, Ujpest; Kurmes,
Bran; d-na Sorban, Szaszhalma; Szoboszlaj,
Birchig; Doma, Păuca; Schwarz, Budapesta;
Lazar, Turnu-roșu; Maokorvan, Batoja; Nani,
Alba-Iulia; Albrecht, Brașov; Farkas, Blaj.

Teatru orașenesc în Sibiul.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Sămbătă, 24 Ian. 1903.

Ospitează **Hans Claar** dela teatrul de
curte din Viena.

»ONKEL TONT«.

Comedie în 3 acte de C. Karlweiss.

Începutul la 7 ore seara.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe
acțiuni: Iosif Marschall.

Domnului P. N.

»Vă aștept Sămbătă dimineața
la B...«.

48 1-1

»Femeia și Familia«.

În coloanele »Tribunei« s'a anun-
țat, că o începul anului 1903 va apăre
în Sibiul o nouă *foaie literară beletri-
stică*. Foaia n'a eșit cu 1 Ian. curent,
va apăre înăș negreșit cu 1 Februarie
n. c. adică peste o săptămână.

Causele, că foaia n'a apărut pe
când a fost anunțată, sînt mai multe,
între cari și cauze tehnice, dar' cauza
principală este alta. După ce am anun-
țat apariția noii foi, s'au aflat unii —
natural că interesați, redactori dela alte

Se adă de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.